

СЕЗОННА ПРОДУКТИВНІСТЬ СВИНОМАТОК ФРАНЦУЗЬКОЇ ТА ДАТСЬКОЇ СЕЛЕКЦІЇ

М. Г. Повод, кандидат сільськогосподарських наук, доцент

О. О. Іжболдіна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент

А. М. Нестеров, аспірант

Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет,
Україна

Вивчались продуктивні якості свиноматок французької та данської селекції впродовж року. Встановлено більш високий рівень продуктивних якостей свиноматок данської селекції порівняно з тваринами французької селекції. Визначено вірогідний вплив факторів «генотип» та «сезон року» на багатоплідність, та низький факторіальний вплив на збереженість поросят впродовж підсисного періоду.

Ключові слова: генотип, свиноматка, відтворювальні якості, сезон року, дисперсійний аналіз.

Постановка проблеми. На сьогоднішній день однією з найважливіших задач агропромислового комплексу України є збільшення виробництва м'яса, у вирішенні якої галузі свинарства належить особлива роль.

На сучасному етапі ведення галузі свинарства її ефективність визначається рівнем відтворювальних якостей свиноматок [2, 6], оскільки від цього залежать обсяги вирощування та відгодівлі молодняка свиней.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідженнями [1, 2, 4, 6] вивчались продуктивні якості свиноматок вітчизняної та зарубіжної селекції при чистопородному розведенні та схрещуванні. Встановлено вплив сезону року на продуктивні якості свиноматок великої білої породи [5]. Але є недостатньо вивченими продуктивні якості свиноматок зарубіжної селекції які використовуються низкою провідних свинарських підприємств. Тому вивчення продуктивних якостей свиноматок французької та данської селекції в умовах Степу України є актуальним.

Мета досліджень – вивчити продуктивні якості свиноматок французької та данської селекції впродовж року.

Матеріали і методика досліджень. Матеріалом досліджень були продуктивні якості свиноматок Galaxy 900 при спаровуванні їх з кнурами лінії макстер французької компанії «Франс-Гібрид» та маток «DanAvl» з кнурами породи дюрор данської компанії «DanBred», а також рівень впливу факторів «генотип» та «сезон року» і взаємодії «генотип × сезон

року» на відповідні показники.

Дослідження були проведені в умовах високотехнологічного промислового свинарського підприємства ТОВ «Деміс-Агро» Дніпропетровського району Дніпропетровської області.

Свиноматки утримувались впродовж всього періоду використання в аналогічних умовах, які відповідали зоогігієнічним вимогам. Годівля свиноматок здійснювалась повнораціонними комбікормами власного виробництва відповідно до норм ІС і АПВ НААН України. Підгодівля поросят здійснювалась повнораціонними престаартерними комбікормами.

Проведена оцінка показників продуктивних якостей свиноматок впродовж року за загальноприйнятими методиками.

Біометрична обробка результатів досліджень проводились за методикою М. О. Плохінського [3], з використанням пакету статистичних програм STATISTICA v. 7.0.

Виклад основного матеріалу дослідження. За результатами досліджень в усі пори року встановлено вірогідно вищу на 2,81...3,70 голови ($p < 0,05 \dots 0,01$) багатоплідність свиноматок данської селекції порівняно тваринами французької селекції (табл.).

Таблиця

Продуктивні якості свиноматок французької та данської селекції

Генотип свиноматок	Багато-плідність, голів	При відлученні в 28 діб:			
		кількість, голів	маса гнізда, кг	маса 1 поросяти, кг	збереженість, %
Зимова пора року					
Galaxy 900	10,49±1,105	9,69	82,07	8,47±0,428	92,4
DanAvl	13,73±0,637	12,03	93,47	7,77±0,351	87,6
Весняна пора року					
Galaxy 900	11,25±1,377	10,42	86,57	8,31±0,467	92,6
DanAvl	14,95±1,083	11,99	93,39	7,79±0,421	80,2
Літня пора року					
Galaxy 900	10,25±0,879	9,59	87,49	9,12±0,631	93,6
DanAvl	13,06±0,723	11,88	80,69	6,79±0,571	91,0
Осіньна пора року					
Galaxy 900	10,06±1,031	9,14	72,97	7,98±0,438	90,9
DanAvl	13,23±0,777	11,83	87,87	7,43±0,431	89,4

В той же час збереженість поросят до відлучення була у тварин цієї селекції нижчою на 1,2...12,4%. Але за рахунок високої багатоплідності, до відлучення в них залишалось більша кількість поросят. Це забезпечило більш високу масу гнізда при відлученні у свиноматок данської селекції

взимку, навесні та восени. Влітку маса гнізда поросят була вищою у тварин французької селекції. Це спричинено вірогідно на 2,33 кг нижчою індивідуальною масою поросят на час відлученні.

В цілому свиноматки данської селекції мали кращі репродуктивні якості порівняно з тваринами французької селекції.

Встановлено найвищий рівень багатоплідності у свиноматок данської селекції – 13,06...14,95 голів. Водночас багатоплідність у свиноматок французької селекції варіювала в межах 10,06...11,25 голів. Слід відмітити, що рівень відповідного показника досягав найвищого рівня навесні незалежно від генотипу тварин (11,25 та 14,95 гол., відповідно).

Найвищий рівень збереженості поросят було відзначено у гніздах свиноматок данської селекції влітку – 93,55% і найнижчий в тих самих гніздах навесні – 80,22%.

При проведенні дисперсійного аналізу встановлено ймовірний вплив на багатоплідність свиноматок та збереженість поросят факторів «генотип» і «сезон року». Дисперсійний аналіз впливу «генотипу» та «сезону року» на багатоплідність свідчить про незначний, але вірогідний внесок у загальну суму квадратів «генотипу» свиноматок – 3,7% ($p < 0,01$). «Сезон року» мав дещо більший ступінь впливу – 10,7% ($p < 0,001$). Взаємодія «генотип × сезон року» склала 0,3% (рис. 1).

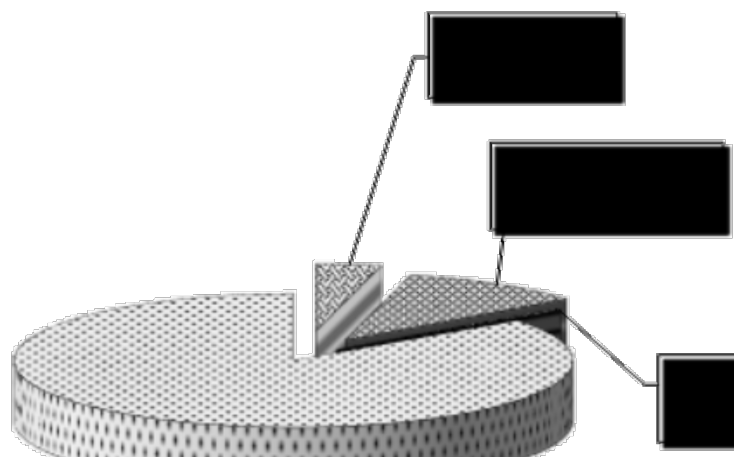

Рис. 1. Вплив «генотипу» та «сезону року» на багатоплідність свиноматок

Аналіз впливу різних факторів на збереженість свідчить про низький вплив «генотипу», «сезону року», а також взаємодії на досліджуваний показник (0,4, 2,1 і 1,4%, відповідно) (рис. 2). Відзначено суттєвий вплив неврахованих факторів на відсоток збереженості поросят до відлучення – 96,2%.

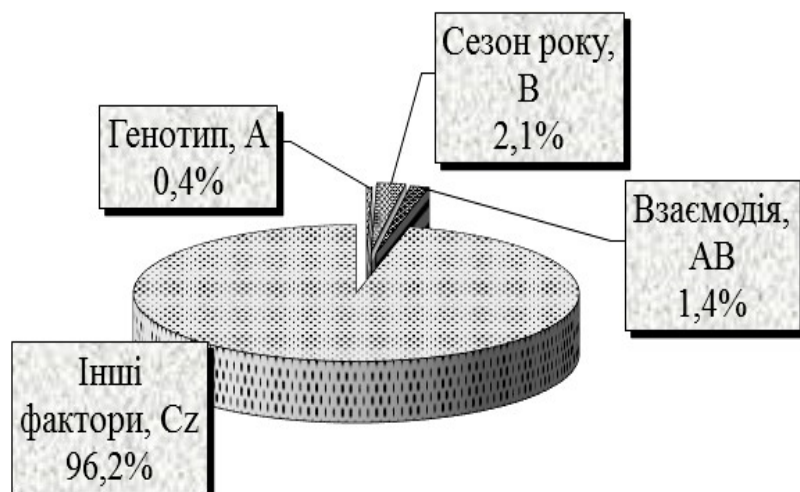

Рис.

2. Вплив

**«генотипу» та «сезону року»
на збереженість поросят до відлучення**

Наші висновки підтверджують дослідження Топіхи В. С. [6], яка стверджує, що протягом підсисного періоду не встановлено впливу ні походження свиноматок, ні їх віку, ні сумісного впливу обох цих факторів. Це, очевидно, свідчить про те, що дана ознака відтворювальних якостей переважно залежить від технологічних факторів.

Висновки. Встановлено вищий рівень продуктивних якостей свиноматки данської селекції порівняно з тваринами французької селекції.

Визначено вірогідний вплив на багатоплідність «генотипу» свиноматок ($p < 0,01$) та «сезону року» ($p < 0,001$) та незначний вплив цих факторів на збереженість поросят впродовж підсисного періоду.

Список використаних джерел:

1. Коваль О. А. Вплив схрещування на відтворювальну здатність свиноматок. / О. А. Коваль, Г. І. Калиниченко. // Зб. наук. праць Подільського державного аграрно-технічного університету. — 2013. — Вип. 21. — 150—156.
2. Крамаренко С. С. Вплив генотипу та віку на відтворювальні якості свиноматок великої білої породи. / С. С. Крамаренко, Є. В. Баркар. Г. Г. Шпорталюк // Вісник аграрної науки Причорномор'я. — 2008. — Вип. 1. — С. 171—176.
3. Плохинський Н. А. Руководство по биометрии для зоотехников. / Плохинський Н. А. — М. : Колос, 1969. — 256 с.
4. Позднякова Т. С. Репродуктивні якості чистопородних і помісних свиноматок при схрещуванні з кнурами вітчизняної та зарубіжної селекції. / Т. С. Позднякова // Вісник Полтавської державної аграрної академії. — 2011. — № 1. — С. 180—183.
5. Продуктивность свиноматок в зависимости от сезона года / [Г. С. Походня, Е. Г. Федорчук, Л. А. Манохіна та ін.] // Таврійський науковий вісник. — 2008. — Вип. 58. — Ч. II. — С. 298—302.

6. Топіха В. С. Аналіз відтворювальних якостей свиноматок великої білої породи залежно від їх віку та походження. / В. С. Топіха, Л. О. Домашова // Свинарство. — 2014. — Вип. 65. — С.169—172.

*Н. Г. Повод, Е. А. Ижболдина, А. Н. Нестеров. **Сезонная продуктивность свиноматок французской и датской селекции.***

Изучались продуктивные качества свиноматок французской и датской селекции в течении года. Установлено более высокий уровень продуктивных качеств датской селекции в сравнении с животными французской селекции. Отмечено достоверного влияние факторов «генотип» и «сезон года» на многоплодие, и незначительный уровень влияния в течении подсосного периода.

***Ключевые слова:** генотип, свиноматка, воспроизводительные качества, сезон года, дисперсионный анализ.*

*N. Povod, O. Izhboldina, A. Nesterov. **Seasonal sow productivity of French and Danish selection.***

The level of reproductive qualities of sows provides efficiency of pork production as a whole. Particularly relevant in today's industrial pork production is the study of the level of manifestation of the genetic potential of sows imported origin. The influence of various factors on the productive qualities of pigs assessed using multivariate analysis of variance. Studies on the influence of various factors were carried out in highly technological production. A high level of reproductive qualities of sows French and Danish origin. There was a significant effect of the factor "genotype" and "Season of the Year" at the twins, and a slight level of influence "genotype × season of the year." The study suggests low factorial impact on the safety of piglets during the suckling period genotype sows, as well as the season of the year.

***Key words:** genotype, sow, reproductive performance, season of the year, analysis of variance.*